

BOLYAIOLYAI-NAPOK '2001

Az 1802. december 15-én született híres-neves matematikus névadónkra, a 199 éve született BOLYAI JÁNOSRA emlékeztünk intézményi napjainkon.

Az **ünnepélyes megnyitóra** december 17-én került sor **Klinger Ádám** bevezetőjével, majd **Jánosfi Dóra**, 12/B osztályos tanuló mondta el a közelmúltban elhunyt neves marosvásárhelyi költő, Tóth István: A Bolyaiak – János c. versét. Ezután az **iskola énekkara** Kodály: Ave Maria c. művét énekelte el **Jámbor Zsolt** vezetésével. Bolyai Jánosra **Vargáné Hajdú Mária** igazgatóhelyettes emlékezett. Az iskola koszorúját Klinger Ádám, igazgató és **Tarjányi Tamás**, a Diákönkormányzat elnöke helyezte el Eskulity Tamás Bolyai-szobránál.

Ekkor adták át a Bolyai-napokra kiírt **irodalmi műelemző pályázat** díjait is. Bella István: József Attila c. verséről a legjobb elemzést **Rónyai Nóra**, 11/B osztályos tanuló készítette. Második lett **Szatmári Nóra**, 12/A, harmadik helyen végzett **Pintér Bernadett**, 12/B. 4. lett **László Lóránd**, 5. **Dóra Mónika**, mindketten a 11/B tanulói, 6. **Sendula Anita**, 11/D. Az általános iskolások közül (társulásos tanulók) **Fazekas Mihály**, a Vásárhelyi Pál Ált. Isk. 8. osztályos tanulója készítette a legjobb dolgozatot. (A pályázatra 40 gimnáziumi és négy általános iskolai elemzés érkezett.)

Ugyancsak itt adták át a **Magó István-díjakat**. Az 1998-ban elhunyt bolyais diákköltő emlékére tavaly alapított díjat a Bolyai János Alapítvány és a Bolygató adta ki. Hét diákköltőre 191 szavazat érkezett, a legtöbben **Tengeri Dalma** verseire szavaztak. Próza kategóriában 13 diákíróra 271 szavazat jutott, a legtöbben **Sápi Mariann** Reményyé válhat az álom c. glosszáját tartották a legjobbnak, így ő kapta a diákírónak járó Magó-díjat.

INTÉZMÉNYI NAPOK A SAJTÓBAN

- A **Kecskeméti TV** dec. 17-én a **Hírös Hírek**ben adott tudósítást a Bolyai-napok megnyitójáról, programjairól. Varga Mónika szerkesztő-riporternek nyilatkozott ebben Klinger Ádám, igazgató. Az esti **Mozaik** c. műsorban pedig Kriskó János beszélgetett dr. Kovács Istvánnal Magó István Kincset kerések c. könyvének születéséről, fogadtatásáról, a szerzőről. 18-án a **Sportmagazin**ban Nyilas Bea szerkesztésében négyperces tudósítást láthattunk a nemzetközi leány és fiú kosárlabdatornáról. A tapasztalatokat Tóth Viktor vonta meg a riportban. 19-én a **Hírös Hírek** (Szerk.: Varga Mónika) számolt be az Arany János balladái az Interneten c. verseny döntőjéről. A versenyről, és a tervekről Pap-Szigeti Róbert nyilatkozott.
- A **Kecskeméti Lapok** – december 20-i számában –, a Jelenvaló c. kulturális mellékletben dr. Kovács István írását közölte Magó István Kincset kerések c. kötetéről.
- A **Duna TV Aula** c. műsora december 22-én tudósítást közölt az Internetes versenyről.
- A **Petőfi Népe** dec. 22-én Internet és irodalom, 29-én pedig A legjobb honlapot készítették címmel közölt írást az Arany János balladái és kora az Interneten c. versenyről.

„SZÁRNYRA KELTEM...”
LÁZÁR NIKOLETT FOTÓKIÁLLÍTÁSA
(Megnyitotta dr. Kovács István)

A napokban beszélgettem diákokkal arról, hogy egy ember életében, kb. hány tanár is játszik szerepet. Nekem öt tanár „volt” az életemben, de azok csupa nagybetűs tanárok voltak, ma is. Ők tettek azzá, akivé lettem.

De érdekes arról is szólni, hogy vajon egy tanár életében hány igazi tanítvány van? 1974 óta nekem kb. egy tucat. Elég!

LÁZÁR NIKOLETT is ilyen, emlékezetes tanítványom volt. No, nem arról volt híres, hogy a 19. század világirodalmából vágta-kente a tényeket. Emberségessé-gével, személyiségével, a művészetek iránti vonzalmával, s most már kimondom – tehetségével hívta fel magára a figyelmet. Angol tagozatos volt. Klasszikusan humán érdeklődésű. Hangulatemberke rejtezett benne. Számomra a mindig érzékeny, zavartan könnyező szemű lány marad meg mindig a 206-os terem középső padsor harmadik jobb oldali padjából.

Írt regényt, elégiákat... Ám képeiről nemigen tudunk. Pontosabban: az osztálykirándulásokról készült fényképek megma-radtak emlékezetünkben bolondozó kamaszokat ábrázoló tényképeknek.

S most előállt lírai szépségű fényképekkel. Szándékosan haszná-lom a fénykép szót, s nem a foto-gráfiát. Ezekkel engem is meglepett, sőt: büszkévé is tett...

Daguerre csodás találmánya az ő kezében is meggyőzően bizonyítja, hogy az ember a döntő s nem a gép a fényképkészítésben. Mert ahogy az írónak teremtő eszköze a toll, a festőnek az ecset, a szobrásznak a vé-ső, az övé – fényképezése – a fény.

Látszólag tovatűnőnek ható szép pillanatok örökít meg látványként. Képei élmény-gazdagok. Valóság-hűek, s mégis légiesek, már-már azt lehet mondani róluk: nőiesek.

Színei plasztikusak – üzenet-rögzítők. Mintha mondanák: ragadd meg az élménypillanatot, látod, én is ezt tettem. Mily szép is tud lenni a világ! Csak lásd is azt meg, mi-közben azt nézed!

Lázár Nikolett képein a kolorit hangulat kifejező, vízcseppjei, fotó-tájai tónusképek. Olyan fiatalember képei ezek, aki játszani is tud a fényvel, miközben sok-sok árnyékot is élénk tár a képeken. Azt az ár-nyékot teszi jelentővé, amely fény leánya.

Részlet-gazdag, szépen meg-komponált művészi fotók is vannak a kollekción. Mégis, Lázárnak a kép a fontos, és sohasem a részlet.

Arcképei, színészportréi csak látszólagosan egyszerűek, konven-cionálisak. Standfotói a színházi előadást hirdető, a próbamozza-natokat megörökítő termékeny pil-lanatok. Ilyen a Jászai Mari-díjas érdemes művészről készült nagy-szerű portré. Némethy Ferenc szug-gesztív ezen, mint a színpadon: egyéni hangú színész, nagyszerű jellemábrázoló, a kisember igazi karakterfigurája. Hiteles színész – s hitelét erősíti a Lázár-portré is. Bizonyítva látom ezen a fotón, hogy egy arcot szépen ábrázolni milyen más, mint egy szép arcot fo-tografálni. Ez is a művészet rej-télye, értéke. Vagy milyen meg-nyerő a Csíksomlyói passió stand-képe. Ez az előadás színháztörténeti volt, amikor 1981-ban Kerényi Imre és Balogh Elemér a Várszínházban színre vitte. Néhány éve aztán át-menekítette a Madáchba, ezt a képet látjuk itt.

August Lumiere a fényképezést a „természet ceruzájának” nevezte, a fényképet pedig a tetten ért természetnek. A gazdag, s mégis mily szürke életünk-ből varázsolt e-lénk néhány szép pillanatot Lázár Niki.

Tanítványként és „szárnyra kelt” művészemberként is bizonyította, hogy nekünk a fényképezőgép gombját megnyomni nem több, mint dilettáns amatőr izmus. Ő az életgazdagságból értőbben válogat, érzéken!

Ezért a mi képeink csak fotográfiák, az övéi – legalábbis számomra – KÉPEK!

Gratulálok hozzájuk! További sok sikert a pályán!

Somogyi György fényképész-mester vallomása a tanítványáról: „Aznap, amikor először jött Niki a műterembe, sokat beszélgettünk. Verseiről, szárnypróbálgató írásairól, az önmagát megmutatni vágyó kamaszról, aki kicsit felnőttébb volt a koránál, másrészt viszont benne volt a világra hatalmas szemekkel csodálkozó gyermek.

... Nikiből fényképész lett. Nem fotós, fényképész. A szó tradicionális értelmében, aki nem időnként száz százalék feletti teljesítményre vágyik, csak 100%-ra, de arra mindig. Megtanulta a szakma alapjait, melyre építhet. Játszik közben a fényvel, megszelídíti a csúcstechnikát, úgy lát, hogy közben láttat és mutat.

Niki úgy tanult, hogy szinte észre sem vette, hogyan változott, formálódott világképe, hogyan varázsolta a környező világot a fényképezőgép keresőjén át picit keretbe, a teret a síkba. Látásmódja ugyan 24x36 milliméteresre szűkült, ám ezáltal tágult ki előtte a világ.”

- ◆ A megnyitót követően került sor **MAGÓ ISTVÁN KINCSET KERESÉK c. verseskötetének ünnepélyes bemutatójára**. A megemlékezésen jelen voltak **Magó István szülei** is. **Rónyai Nóra** és **Kiss Jenő, Jászai Mari-díjas színművész** olvasott fel a kötetből néhány verset. A tehetséges diákköltőre **DOMINEK ZSOLT** emlékezett. Idézzük szövegét:

A TELJESSÉG IGÉNYE NÉLKÜL

Ahogy oly sokaknak a múltban, nem teljesedhetett ki az ő élete sem, s nem nyugodhatott meg, derékban kellett ketté törnie.

Túl korán lett felnőtt, és korán megsejtette, mi a magány, mit jelent az, ha az ember igazán magára marad – teljesen egyedül. Nagyon fiatalon érteni kezdte a világot, mintha megérezte volna: fogyni kezdett élete gyertyája.

1993 májusában Szerbiát látva suhancként keseredik meg a szíve a tizenéves diáknak, s ilyenkor „gúzsba köti a szomorúság”. Belebújik verseibe, talán mert ott sokszorta inkább biztonságban érzi magát. Belőlük, tőlük, a szavaktól vár visszhangot, biztatást és reményt, szavai mögött megjelenik a vigasz. És a háborgó lélek az élethez menekül, mint oly sokszor, és ilyenkor láthatóan, érezhetően megnyugszik. Érzelmek napról napra változnak, lüktetnek, megjárva a boldogság rejtett titkait, de talán csak azért, hogy másnap reszketve aláhulljanak: „Míg az autóban ültem, / Lelkemben egy rab / Meggyilkolt sírásokat / Hantolt el csendesesen.” (Hazafelé – 1993.) És ilyenkor iszonyatosan vágyik valakire: egy társra, aki hallja, aki figyel és szereti.

Sorsa korán figyelmezteti, és ő sem tudja elkerülni, nem észrevenni az ideje korán körülötte ólálkodó „ősz”, ahogy Ady is érezni vélte, illetve látta (!) azt a Szajna - parton sétálva: „Ezek már az ősz estéi, / Sötétségük riasztó: a régi / Nyári titkaimat nézik, / S szemünkből a halál lép ki.” (Az ősz estéi – 1993.) Könnyeket csalogató sorok ezek, melyek száma és üzenete már innentől nem tud „csendesedni”.

Ha a szerelem csak játszott vele, a csalódás a végletekbe ragadta, és a rémület egyedül találta. Ilyenkor mindig utolérte az a vonat... Ahogy József Attilát is, aki nem tudta már egy idő után elhessegetni magától. De amíg ő ment utána, addig Magó Istvánért már „érte jött”.

Kovács István súgta egyszer róla beszélgetve: „Figyeld csak meg, milyen jól érződik, hogy mit és kit olvas, vagy éppen hol tart a gimnázium irodalomanyagban.” És ez valóban így volt. Azt meg olyan jó látni, ahogy magába itta a világot, a többieket, az ismerteket, a nagyokat.

Az élet aztán olykor-olykor megajándékozta, s öröme ilyenkor gáttalan törhetett az egekig, hiszen kiszabadult betegsége szorításából. Csak irigyelhetjük azért, hogy találkozhatott az élő

tanítóval, a kitűnő példával, az „öreg költővel”: Faludyval. Megindítóak azokban a napokban született versei. Mint amikor a sebből gyógyult madár útjára száll, maga mögött hagyva a fogságot adó földet és csak a tiszta eget látja, érezve a nap egyre igazabb melegét: „Érzem, az orromban könyvillat sokasága: / a szomszéd szobában ezernél több könyv vár. / Furcsa, de mégsem vágyom az odaátra, / beszélgetőtársam hatalmasabb könyvtár.” (Faludy Györgynél vendégségben – 1994. július 2.)

Így könnyebbül meg akkor is, ha a hölgy vele van. Nerina volt az egyik ilyen kedves álom, ám amilyen édes tud lenni az álom, legalább annyira fájó is, hiszen felébredve – megsemmisül. A „füst – pillanat” azonban mégis örök, s a lány azóta már halhatatlan egy – egy sorban, szonettben, amit fegyelemmel alakja köré font: „S szerelmed, melyben részegen für-dök,/ Mint tőkében a kövér szőlő-fürtök / A vén, októberi napsütésben.” (Az ingóra – 1993)

Bárhon is üjtük fel a kötetet, sorai előbb-utóbb elnehezülnek, de a kincset meglegelni akaró szándéka soha nem szűnik meg, s keresi azt mindenütt: az arcokban, a lélekben, a hétköznapokban. És ott találja meg valóban, akárcsak Arany az „útszéli virágban”.

A második fejezet (Feketealakos görög váza – 1994) már címében is sötétebb reményű és gondterheltebb. Egyre gyakrabban néz szembe a halál közelgő tényével, mely rendre harcba szólítja. Verseiben megtalálja Adyt, József Attilát, mintha bennük látná meg magát. Fél a sorstól, ám ez csak megnyitja szemét, és gondolataival egyre messzebbre figyel. Furcsa és veszélyes kábulat ez, melyből nehéz kiemelkedni akárcsak egy korty tiszta levegőért is. Szinte vele együtt lélegzünk fel, ha megtalálja a szalmaszálat (Csillát, Enikőt), a-hogy segítik átlépni őt a holnapba, a holnaputánba. A remény és a hit – szerencsére – hű társa maradt, oly szépen idézi ezt A Veronika-kendő c. versben: „Mondják, rút rabszolga módra: / „Csak a Halál eredendő.” / Nem egészen. Jézus is az, / Meg a Veronika-kendő.” (1994) Úgy érzi, hogy az ő keresztje is lassan elkészül, és megállíthatatlanul tör fel belőle a messzi idők fájó múltjából az őszinte kiáltás: „Éli, éli, lámmá sábként!”

A gyűjtemény második részében olvasható novellák csak sejtetni tudják, mi lett volna, ha folytatni tudta volna azokat. Hangja itt is visszafogott, óvatos, és szinte érezni lehet, mennyire jól esik neki, ha egy-egy hőse „révbe ér”, és története a zárlatban megnyugszik. Magának és magáról mesél. Nem lehet nem észrevenni, hogy egy-egy név és alak mögött ott áll ő maga fájdalommal, töprengéseivel. Ahogy együtt érezve sajnálja hőstét – önmagát –, a könny óhatatlanul jelenhet meg az olvasó szemében is.

„Egypercesei” Örökényt juttatják eszembe. Őszinte tömörsége – szigorúan igaz. Sorai helyenként nyerseks, súlyosak, nyugtalanok, mondanivalója valós és – mint mindig – fájdalmat hordozó. (Boglárka elmegy – 1994. szeptember)

Nem ismertük egymást, bár találkoztam vele, de ha soha nem sodródtunk volna egymás mellé, azt hiszem, akkor is látnám arcát, szemét, és szemében a lassanként megnyugvó riadt tekintetet. Oly kár, hogy az a szem már nem láthatja azt, amit egykor annyira szeretett: a mi szemünkkel még látható életet.

- ◆ Ezt követően került sor az **ANAKREONI, avagy a Bukfencező Múzsza találkozása Eratóval** c. vidám zenés irodalmi összeállításra. **Dr. Kovács István** és **Kiss Jenő** A kiforgatott Toldiról tartott „behangelő” előadást, majd **Schnell Ildikó** tanárnő a limerikekről szolt, s idézett néhány magyar jellemzót a színészvendég közreműködésével. **Jeszenszky Anna**, 12/D osztályos tanuló gyűjtéséből a szerző és **Rónyai Nóra**, a Bolygató szerkesztője válogatott. A „falírkákból” rajtuk kívül **Tarjányi Tamás** is idézett jó párat. „Szurok rátok...!” címmel Kovács tanár úr adta közre az elmúlt három év aranyköpéseit, dolgozathibáit, tréfás tanár- és diákelszólásait. Végül **Schnell Ildikó**, **Rónyai Nóra** és **Kiss Jenő** sírverseket „tolmácsoltak”. (Az irodalmi összeállítás

anyagaiból lapunkban részleteket is olvashatsz.) **Móczár Zsuzsa és Tarjányi Tamás** adott elő musical-részleteket a Jézus Krisztus, szupersztárból és a Grease-ből. **Jámbor Zsolt, Szalontai Bálint, Hornyák Henrietta, Fűz Andor és Lakatos Ábel** deáknótákat, 18. század korabeli énekeket idéztek a témához „igazodva”.

- ◆ A „**Tudsz-e még világul?**” címmel rendezte meg az idén a magyar munkaközösség a **Bella István vers- és prózamondó versenyt**, amelyen 21 gimnazista és 22 általános iskolás vett részt. A középiskolások versenyében **Rónyai Nóra**, 11/B és **Hornyák Henrietta**, 10/B végzett az első helyen. Második lett **Csapi Edit**, 10/D, harmadik **Gergulics Viktória**, 9/D. 4. helyen végzett **Villám Virginia**, 10/B és **Dajka Orsolya**, 10/D. 5. lett **Szebedinszki Szandra**, Ócsáról, 6. **Kovács Ágnes**, 9/B. Az általános iskolások versenyét **Kelő József** nyerte (Vásárhelyi Pál Ált. Isk.), 2. lett **Tresó Melánia**, Ócsa, 3. **Fábián Gábor** (Zrínyi), 4. **Vida Csaba**, Lajosmizse és **Nonn Zsuzsa**, Ócsa. 5. helyen végzett **Bakos Bettina** (Arany János Ált. Isk.) és **Prohászka Petra**, Ócsa.
- ◆ A gazdag programkínálatban helyt kaptak a különböző tudományterületeket felölelő nyitott foglalkozások, órák is. **Czár János**, a népművészet mestere a szalmafonás, **Baksai Mihályné, Edit** a gyertyamártás fortélyaira tanította meg az érdeklődő bolyaisokat. **Szabó Gabriella** a grafológiáról, **dr. Kapitány Gábor** a Televíziós műsorokról, és háttérükről tartott előadást. **Mészáros Marianna** diáképes élménybeszámolója Erdélyről és a „frankok” földjéről szolt. **Kertész Zoltán** a 2001-es Himalája expedícióról tartott élménybeszámolót. Lőrincz L. László könyveiről szűk körű diskurzust vezetett **Tar Zoltán**, 12/D osztályos tanuló. **Mátó Gyöngyi** a pályaválasztásról, **Papp Katalin** (SZTE, Kísérleti Fizikai tanszék) Játékos fizika címmel tartott előadást.
- ◆ December 19-én került sor az **Arany János balladáit és kora az Interneten** c. regionális verseny döntőjére. Ugyanekkor tartották a városi **németversenyt** is.
- ◆ Már hagyomány, hogy a Bolyai- napokon kerül sor a **Kálmán Lajos Megyei Népdaléneklési versenyre**. Ezt követően **Kovács László** Népi hangszerekről tartott előadást.

XII. BOLYAI KUPA
Nemzetközi Leány és Fiú Kosárlabdatorna
(2001. dec. 16-18.)
A Leány torna eredményei

Bolyai – Szarvas 55:71, MAFC – Magyar 87-es Válogatott 77:52, **Bolyai – Magyar 87-es Válogatott 69:45**, Szarvas – MAFC 98:85, Szarvas – Magyar 87-es Válogatott 80:65, MAFC – **Bolyai 48:93**.

1. Szarvas, 2. **Bolyai János Gimnázium**, (a csapat tagja: **Tóth Judit, Kovács Krisztina, Réti Erika, Szabó Viktória, Buzás Katalin, Kanyó Katalin, Szavercsenko Kátya, Benyovszky Éva, Serbán Anett**. Edző: **Kovács Gergely**) 3. MAFC, 4. Magyar 87-es Válogatott.

- Az All-Star csapat tagja lett a torna legjobb játékosa, **Vida Anna** (Szarvas), valamint két bolyais, **Buzás Katalin és Benyovszky Éva**, aki a legjobb dobó lett 62 ponttal. A hárompontos dobóversenyt **Péchy Szandra** (MAFC) nyerte **Velkey Eszter** (Válogatott) és **Benyovszky Éva** (Bolyai) előtt.

KOVÁCS GERGELY

A TORNÁRÓL – A TANÁR-EDZŐ SZEMÉVEL

Ez a 12. meghívásos kosárlabda- torna volt – már-már hagyományként a Bolyaiban. Több mint 10 éve, hogy rendezzük. A legelső években csak női mezőny volt. Később a fiúk is helyt kaptak. Az utóbbi években a fiú mezőny – legalábbis a csapatok számát tekintve – a leány mezőny fölé nőtt.

A lányok a kezdetek óta egy bevált rendszerben, **négycsapatos tornán** vesznek részt. A létszám és a mérkőzések száma is megfelelő a rendező iskolánknak. Mind rendezésben, mind költségekben, mind pedig a megoldandó feladatokban **ideális ez**. Nyugodtan ki merem jelenteni, hogy a **leány Bolyai Kupa szakmai színvonalában egyike az ország legrangosabb – ilyen jellegű – tornáinak**.

Az eddigi évek alatt a **magyar nemzeti válogatott korosztályos csapata** mindig résztvevője volt a kupának. A többi meghívott csapat is az országos diákolimpiai döntők legjobbjai közül – lehetőleg az első négy közül – kerül ki. A házi-gazdákon kívül a negyedik csapat általában külföldi volt. Jöttek ide már **Szlovákiából, Romániából, Jugoszláviából, Horvátországból** nagyon erős csapatok, többször alaposan megerősítve, idősebb játékosokkal is. A külföldi csapatok mindig erősek, és mindig új szint jelentenek, egy új kosárlabda kultúrát mutatnak be a tornán.

A mostanin – a Bolyai mellett a Magyar Válogatott, a **szarvasi Vajda Péter Gimnázium** meg-erősített csapata, és beugróként a **MAFC** alkotta a mezőnyt. A meg-hívottak között szerepelt a többszörös magyar bajnok PVSZ junior csapata, de ők az utolsó pillanatban – belső problémákra hivatkozva – lemondták a részvételt. Pótlásuk komoly nehézséget okozott, de köszönet a MAFC-nak, végül megoldódott.

Lányaink az idén másodikok lettek a Szarvas mögött, akik már bizony régóta fenték a fogukat a trófeára, a több mint egy méteres Bolyai Kupára. Idén aztán elvitték, de csak egy évre. Ha netán jövőre is megnyernék, akkor a kiírás szerint náluk maradna a szép kupa (s legfeljebb nem hívjuk meg őket többé).

A válogatott előtt a MAFC lett a harmadik. Negyedik helyen – némi meglepetésre – a válogatott végzett. Mentségükre szolgáljon, hogy ők fiatalabbak voltak a mezőny csapatainál.

Lányaink ezüstérme tisztelt helytállást jelent. Szép eredmény, de valljuk be, titkon megfordult a fejünkben a kupagyőzelem is.

A Bolyai Kupa a szövetségi, egyesületi, bajnoki évad sűrűjében van. A lányok sorra játsszák felnőtt és junior mérkőzéseiket, és ifjúsági kupa-mecceiket. Így volt ez most is (pont a Szarvas elleni mérkőzés megelőző napon is. Fáradtan léptek pályára, nem tudták magukat kipihenni. Az azt követő mérkőzéseiket megnyerték, nagy fölényrel verték a MAFC-ot és a válogatottat is. **Teljesítményükkel meg vagyok elégedve.** Külön említést érdemel, hogy a **torna ALL STAR ötösébe két bolyaist is beválasztottak az edzők, játék-vezetők: Benyovszki Évát és Buzás Katalint.**

A FIÚ TORNA EREDMÉNYEI

Kodály ÉZI – Bolyai 79:77, Kodály – Novi Sad 68:87, **Novi Sad – Bolyai 69:60**, Bányai Júlia Gimnázium – Magyar Kadettválogatott 67-73, Inter Bratislava – Magyar Kadettválogatott 83:74, Bányai – Inter Bratislava 72:59.

Elődöntők: Bányai – Kodály 74:68, Novi Sad – Magyar Kadettválogatott 56:79. 5. helyért: **Inter Bratislava – Bolyai 76:59**. A 3. helyért: Novi Sad – Kodály 72:54. Döntő: Bányai – Magyar Kadettválogatott 68:89.

1. Magyar Kadettválogatott, 2. Bányai Júlia Gimnázium, 3. Novi Sad, 4. Kodály Zoltán ÉZI, 5. Inter Bratislava, 6. **Bolyai János Gimnázium.** (A csapat tagjai: **Bolla Kálmán, Bakó Zoltán, Kovács Dániel, Bolla Bence, Kukléta Károly, Szivolt Péter, Pethő András, Rauscher István, Kiss Balázs, Sáska István, Jenei Gábor, Balatonfüredi Dávid, Agárdi Tamás, K. Tóth Gyula.** Edző: **Tóth Viktor**)

- Az All-Star csapat tagja lett **Magony Miklós**, a torna legjobb játékosa (Bányai), **Tóth Norbert** és **Benőcs Viktor** (Válogatott), **Popovic Aleksandar** (Novi Sad), **Nagy András** (Kodály), aki a legjobb dobó lett 90 ponttal.
- A hárompontos dobóversenyt **Szivolt Péter (Bolyai)** nyerte **Vida Máté** (válogatott) és **Popovic Aleksandar** (Novi Sad) előtt. A zsákolóversenyben **Szablics Péter** (Kodály) győzött, 2. lett **K. Tóth Gyula** (Bolyai) és **Szabó Tibor** (Válogatott).

ÓZ, A NAGY VARÁZSLÓ

A hagyományos karácsonyesti műsor elmaradhatatlan része már-már a színjátszók bemutatója. Mint minden „második évben”, a tanári kar lepi meg a tanulóifjúságot egy-egy szép darabbal. Az idén **Fank L. Baum: Óz, a nagy varázsló** c. mesejátékára esett **Búti Csaba (rendező)** választása. Mészáros Marianna volt a díszlettervező.

Jó hangulatú, igazán vidám estét szereztek a tanár színjátszók az aulát zsúfolásig megtöltő diákoknak. Az aranyos kis pirosposzgás Dorothyt Deákné Bajcsi Ildikó alakította kedvesen, természetesen. Az ügyefogyott, észet kereső Madárijesztő figuráját Jámbor Zsolt formálta meg – a tőle megszokott pajkossággal. Kovács Gergely robosztus, mélyhangú Bádogembere a darab végére valóban megérdemelte a keresett szívet, a közönségtől is. Dominek Zsolt – betegen is – jól komédiázott gyáva oroszlánként. Rajtuk – négyükön – állt és bukott a darab. Kiszólásaik, gesztusaik, szemüvegfelejtő bakijuk csak emelte a hangulatot. Ózt, a csaló, a hiszékeny embereket becsapó nagy varázslót Újvári Gábor játszotta. Schnell Ildikó Északi – a jóságosabb – boszorkányként, Főzőné Timár Éva viszont a rossz Nyugati boszorkányként és Emmi néniként szerzett szép perceket. Tóth Viktor és Lóczi Attila szárnyas majmai valóban „szárnyaltak”. A további szerepekben Nyitrainé Kühn Claudiát (Gólya), Dani Erikát (a Mezei egerek királynője), Huberné Fekete Elvirát és Kaló Juditot (Egerek), Mészáros Mariannát (Asszony), Megyesiné Vikor Arankát (Kulcsár), Kiss Róbertet (Henrik bácsi) láthattuk. A narrátor Vargáné Hajdú Mária volt.

Az előadást követően a szokásos karácsonyi daléneklésre került sor.

SZALAGAVATÓ

Január 18-án este került sor a végzősök első búcsújára, a több mint száz éves hagyományra visszatekintő szalagavatóra. Varga Ildikó, 11/D osztályos tanuló és Klinger Ádám, igazgató e nagyszerű ünnep derűs, ünnepélyes és figyelmeztető vonásait emelte ki köszöntő beszédében. Az osztályfőnökök kapták meg először ünnepélyesen a szalagokat, rajta **1998-2002**. Még néhány hónap, s megkezdődik az érettségi vizsgák időszaka.

A búcsúzóik ilyenkor szokásos osztályműsorai előtt az alsóbb évesek összeállítását nézhette meg a nagyszámú közönség. Móczár Zsuzsa és Tarjányi Tamás a Grease-ből adott elő részletet, majd Terenyi Nóra, Józsa Vendel, Ócsai Petra és barátai latin-amerikai táncegyveleget mutattak be.

A 12. osztályosok műsorát a „B”-sek kezdték. „Zulu”-filmjük kedvesen mértéktartó, filmszerű „médiá” volt a megélt bolyais élményekről. Az alkotóknak javasoljuk: még bátrabban a kamerával, a gaggel! Tízperces szkeccsük az öt év múlva sorra kerülő

találkozásukon biztosan nagy siker lesz – még egymás között is! Az „A” osztályosok egy fergeteges táncmesét adtak elő a faorrú bábról, Hófehérkéről és más mesebeli lényekről. Az ötletes koreográfiát jó, „élő díszlet” is segítette. Kedves bumfordi perceket szereztek a nagyérdeműnek – tették ezt jó kedvvel, felszabadultan, rájuk jellemzően. A „C”-sek drámai paródiái sokszor már nem is paródiák voltak, hanem tragikomikus percek a sokat megélt délelőttokról, ahol Lóczi Attila, Varga József, Búti Csaba, Tóth Viktor az „úr”. A jó megfigyelő képességhez persze kellett nagy csomó katarzis is, ami felidézhetővé, más osztályok számára is „érthetővé” tette a történeteket. A paródiának mondott sorozatból a Tóth Viktorról szóló volt a legjobb. A záró poén a közönséget is „örületbe kergette”. A „D”-sek is dramatikus játékkal idézték fel a tanórákat. Rómeó és Júlia-paródiájuk „életes” volt, érző, „szexpíri”. A műsorok után minden osztály hangulatos énekkel búcsúzott (?), mondjuk inkább: köszöntötte osztályfőnökét. A nagy számú rokonság, hozzátartozók nagyon várták már a nyitótáncokat, az angol és bécsi keringőt. Többször meg is kellett ismételni azokat. Egyszerűen szép volt minden, méltóságteljes. Gratulálunk a betanító koreográfusnak is. De hadd emeljük ki a Töttös Kornél által játszott remek Keresztapa-betétet is. Telitalálat volt!

Majd kilenc óra volt már, amikor az osztályok fogadásai megkezdődtek, lent pedig a tánc – éjfélig. **Hogy volt? Megvolt! Jó volt!**

MEDGYESI ERIKA

ÉS AMI UTÁNA JÖTT...

Valahányszor meghallok bizonyos számokat a rádióban, eszembe jut a Szalagavatót követő éjszaka.

Szalagavató... A négy év legizgalmasabb eseménye: a szalagtűzés, a diákok önálló műsorai, az állófogadás, s az éjfélig tartó buli. De mindez semmi a folytatáshoz képest! Az igazi buli csak éjfél után kezdődött! Barátokkal, ismerősökkel, ismeretlenekkel – a kifulladásig. S ami a legfontosabb: szülők és tanárok nélkül...

Egy zárt klubban, ahol mindenki ismer mindenkit. Akivel meg nem találkoztunk a négy év alatt, azt is megismertük most. Kicsit késve érkezünk, de nem volt probléma. Nem szólt érte senki, mint egyes helyeken és alkalmakkor (pl. tanórán). A társasági élet javában zajlott. A fal menti asztalok már foglaltak voltak, s a táncparketten is alig lehetett átfurakodni. Iszonyú hőség s füst kavargott a helyiségben. Mindenfelől integető kezek, és mindenütt mosolygó arcok tekintettek ránk. Nem sokáig vártunk, mi is bekapcsolódtunk a táncba. A zene hangos dübörgése teljesen eltompította az agyunkat. Meg valami „más” is...

Az idő gyorsan repült. Egy percre sem álltunk meg pihenni. Mintha nem is a szalagavató kullogott volna mögöttünk megfáradt öregemberként. A kora esti idegességünk ekkor már köddé vált! Önfeledten szórakoztunk és torkunk szakadtából énekeltük a legjobb számokat. S amikor közölték velünk, hogy a bulinak hamarosan vége, csalódottan kezdtünk szedelőzködni

A város még mélyen aludt. Hazafelé menet alig szóltunk egymáshoz. Mindenkiiben frissen éltek a kellemes – vagy kellemetlen – élmények.

Még néhány nappal utána is élénken éltek bennem az akkori este emlékei. Legszívesebben megállítottam volna az időt! Talán akkor most nem fájna a fejem a könyvkupacok láttán, s nem rettegnék az egyre közelebbi érettségi és felvételi miatt...

KÉZILABDA

ONTOTTÁK A GÓLOKAT A BOLYAI KUPÁN

(Petőfi Népe 2002. január 15.)

Hetedszer rendezték meg a **Bolyai Kupa** fiú kézilabdatornát **Kecskeméten**, a Lánchíd Utcai Sportcsarnokban.

Idén először tíz csapat vetélkedett, hogy elnyerje a trófeát. A viadalon a teljes magyar középiskolás élmezőny képviseltette magát, s színvonalas mérkőzéseken döntötték el a végső helyezéseket.

A kupa második napján megrendezett szakmai fórumon **Tóth László**, a Győri ETO edzője, **Kovács Péter**, a női juniorválogatott vezetőedzője, **Kovács László** mesteredző és **Imre Vilmos**, a Dunaferri vezetőedzője tartott edzésbemutatót.

Végeredmény: 1. Dunaújváros, 2. Győr, 3. Kerék utca, Budapest, 4. Nyíregyháza, Arany János Gimnázium, 5. Békés, 6. Bolyai János Gimnázium, 7. Orosháza, 8. Szeged, 9. Magyar serdülő válogatott, 10. Gyöngyös. A torna All-star csapatába nem került be bolyais. A legjobb kecskeméti játékosnak járó különdíjat Páll Zoltán és Csorba Gábor kapta. A torna legjobbjának Nagy Tamást (Békés) választották.

Reméljük, hogy akik a tornán játszottak, szóhoz jutnak egykor a felnőtt válogatottban is. **A csapat tagja volt:** Csorba Gábor, Sipos Krisztián, Szerencse Tibor, Kovács Gyula, Bartus Rajmund, Tamási János, Páll Zoltán, Gábor Zoltán, Kollár Balázs, Oberman Viktor, Nagy Attila, Kasza Dénes, Ivaskó István, Héjjas Krisztián, Necsán Sándor. **Edző:** Szabó Lászlóné.

SZEMBESÍTŐ – KALÓ JUDITTAL

Új rovatunkban visszaillesztünk az elmúlt 15 évre, régebbi interjúalanyokat keresünk meg. **Mi változott azóta, vállalják-e véleményüket?**

Régi iskolaiújságunkban, a **Mi újság? c. lapban** jelent meg tíz évvel ezelőtt **Kaló Judittal** egy beszélgetés. **A napokban ezzel szembesítettük. Az interjút Csürke József, akkori 12/A osztályos tanuló készítette.**

Piciny természetével és egyedi öltözködésével gyorsan felhívja magára környezete figyelmét. Hiszen – ki ne figyelne fel rá, amikor fehér köpenyével, fizika vagy matek felszerelésével a folyosókon siet vagy amikor kerékpárjával az Irinyi utcában reggelente közlekedik.

– **Ha jól sejttem, a tanárnő nem kecskeméti?!**

– Mezőkövesdi vagyok, ott jártam gimnáziumba, majd Debrecenben a Kossuth Lajos Tudományegyetemre.

– **Nagy erőfeszítésbe került elképzelését megvalósítani?**

– Tulajdonképpen én nem is akartam tovább tanulni. Az osztályfőnököm, aki matek-fizika szakos volt, erőltette rám a továbbtanulást. Egyszer, negyedikben, félévkor behozta a jelentkezési lapot, s én, hogy örömet szerezzek neki, beadtam azt, mint egy karácsonyi ajándékot. A vége az lett, hogy fölvettek egyből az egyetemre.

– **Hogyan viszonyult ehhez az eredményhez?**

– Természetesen el kezdtem járni az egyetemre, ahol már csak a két szakkal foglalkoztam. Az oktatási rendszerből kifolyólag csak az ötödik évben találkoztam a szakma valódi jellegével – a gyakorlaton. Ekkor szerettem meg, és éreztem, hogy menni fog a dolog, s azóta úgy érzem, hogy nagyon szeretem csinálni, és mindig találok benne valami újat, ami nekem fontos.

– **Érdeklődése mindig a reál tárgyak körében mozgott?**

- Igen. Édesapám villanyszerelő, és már gyermekkoromban is sokat bütyköltem mellette. Valójában én is hasonló munkát szerettem volna végezni, mert imádok szerelgetni, formázni, vágni, alakítani. Lehet, hogy a jövőben ezen a téren is próbára teszem magam.
- **Az egyetem elvégzése után hogyan esett választása erre a gimnáziumra?**
- Egy újságból értesültem a pályázatról, érdeklődtem, és egy-két hét alatt sikerült is az iskola tanárává válnom, amellyel lényegében életemnek egy nagy fejezete záródott le.
- **Hogyan sikerült beilleszkednie a teljesen új környezetbe?**
- Kecskemét az első pillanattól kezdve tetszett a parkjaival, a természetességével, habár álmaimban folyó és hegy is szerepelt. Pedagógusszálláson lakom, kolléganőmmel együtt. Munkatársaimmal is jó kapcsolatban vagyok, sokat segítettek, segítenek a tanítás során felmerülő problémák megoldásában.
- **Milyen volt az első találkozás a diákokkal, pontosabban velünk, ugyanis, ha jól emlékszem, a mi osztályunk volt az első, ahol a tanárnő órát tartott?**
- Nagyon nehéz volt. Borzasztóan féltem, igazi megpróbáltatás volt úgy viselkednem, hogy benneteket irányítani tudjalak, és az órai anyagot is a ti szinteteken át tudjam adni érdekesen, élményszerűen, tehát ne a képleteket, hanem a természetet lássátok.
- **Mi a véleménye a jelenlegi tananyagról?**
- Szívem szerint teljesen mást tanítanék. Ugyanis a fizika a természettel foglalkozik, mi pedig csak számolgatunk egész órán.
- **A tanításon kívül mi az, amivel szívesen foglalkozik?**
- Azt hiszem, be tudom osztani az időmet, így mindenre jut valamennyi. Szeretek túrázni, kirándulni. Imádok biciklizni. Vegetáriánus vagyok, így a kaját is magam kotyvasztom. Legutóbb Görögországban voltam egy hónapot. A hétvégeken pedig gyakran kirándulunk Kecskemét környékén...

2002. január 29-én folytatódott a szembesítő beszélgetés:

- Újra olvasva a tíz évvel ezelőtti interjú szövegét, és visszatekintve az elmúlt évekre, úgy gondolom, hogy ezen idő alatt sok mindenben megváltoztam. Ennek egyik fő oka, hogy osztályfőnökként alkalmam nyílt megismerni, és végig kísérni két osztályközösség életét is. Érdekes élmény azt megtapasztalni, hogy alakítjuk egymást (osztály-osztályfőnök) nap mint nap. Azt gondolom, ezen időszak alatt sokat fejlődött empatikus képességem is. Az évek múlásával egyre több régi tanítványommal találkozom az utcán, ami riasztó abból a szempontból, hogy mennyi idő telt el azóta, hogy a Bolyaiban tanítok, de egyúttal jó érzés is, hogy a végzett tanítványok megismernek, és jó tudni, hogy pozitív nyomot hagytam bennük. Az elmúlt időszak alatt jelentős tapasztalatra tettem szert a tanítás terén, és még inkább megszerettem a tanári pályát. Remélem, a jövőben is megmarad bennem ez a lelkesedés a tanítás iránt.
- **Köszönjük.**

Portré: BIRIZDÓ MÓNIKA MÁR A MÁSODIK VERSENYÉT MEGNYERTE A 15 éves gokartos lány méterek vert a mezőnyre (Petőfi Népe 2001. december 16.)

Birizdó Mónika: 1986. december 19-én született Kecskeméten. A Vásárhelyi Pál Általános Iskolába járt. Jelenleg a **Bolyai 9/C** osztályos tanulója (matematika speciális tagozat).

Egyesülete: Kecskeméti Rapid ASE.

Felkészítője, szerelője: Szoller Zoltán.

Eredményei: első versenyén 6. helyezett lett, a második viadalát megnyerte – Vega Kupa, Kecskemét, 2001. december 16. Négy éve a kecskeméti Grapevine Jazz Tánc Klub tagja.

Ha valaki a második versenyét megnyeri, tudhat valamit. Kiváltképp, ha az technikai sport, pontosabban gokart. Ha még azt is megemlítjük, hogy egy 15 éves lányról van szó, nem is kérdés: egyedülálló az eset.

Birizdó Mónika fiatal kora ellenére igazi sportpolihisztornak számít, elvégre atletizált (súlylökésben megyei 3. helyet szerzett), teniszezett. Nem is akárhogy: két hét után városi első lett! Aktívan táncol, egy év gyakorlás után országos 4. helyen szerzett társaival. A legnagyobb sikert azonban akkor érte el, amikor nemrégiben a Kecskeméten megrendezett Vega Kupa gokart-nagydíján, alig kéthetes felkészülés után, az első helyen végzett.

– **Hirtelen megtetszik valami, készülgetsz egy kicsit, aztán megnyered az adott sportág egy viadalát.**

– Magam sem tudom, hogy miért van ez. A többi sportágról annyit, hogy az atlétikai versenyekre az iskolámmal megyek, a teniszt pedig azért hagytam abba, mert nem voltam megelégedve az edzőmmel.

– **A tenisz után kevesen gondolnák, hogy a következő sportág a gokart lesz egy fiatal lány életében.**

– Egyszer kimentünk apuval gokartozni, és nagyon megtetszett. Tavaly néhányszor ültem a gokartban, de még nem edzettem vele.

– **Ez a természetes...**

– Igen, de aztán **Szoller Zoltán** szerelő megkérdezett, hogy lenne-e kedvem elindulni a Vega Kupa utolsó két versenyén, amelyeket Kecskeméten rendeznek.

– **Meg sem kérdezem, mi volt a válasz.**

– Természetesen igen volt. Jólesett, hogy látott bennem fantáziát. Ezután szinte minden nap jártam edzeni.

– **Ez elég kemény lehetett egy lánynak.**

– Nem, mert a táncban már megszoktam, hogy gyakran kellett edzeni és eredményt is csak így lehet elérni.

– **Ami sikerült is. Hogyan készültél a nagy napra?**

– A verseny előtt másfél héttel megbetegedtem. A verseny napjáén, a délelőtti szabadedzésen ültem először gokartban, így elmond-hatom, hogy életem első versenyére egy, a másodikra szűk két hetet készültem. A második viadalon az első futamot egy célegyenessel nyertem meg. – Ez azért érdekes – kapcsolódik be a beszélgetésbe a büszke apuka, **Birizdó Károly** -, mert a többi versenyző licensszel és nem kevés tapasztalattal rendelkezett.

– **Mit mondtak a szakemberek a siker után?**

– Néhányan azt, hogy a stílusom hasonlít Forró Juditéhoz, ami nagyon jólesett. Szerintük példátlan az – még a fiúknál se fordult elő –, hogy valaki egy hónap gyakorlás után rögtön első legyen. Persze sokat köszönhetek édesapámnak, aki támogat a versenyzésben. Javasolták, hogy jövőre induljak el az Interkontinental A-kategóriában is, de nem hiszem, hogy megfogadom a tanácsukat.

– **Miért?**

– Egy évet még szeretnék a Nemzeti A-kategóriában versenyezni, hogy tapasztalatot szerezzek, és a többiek stílusát sem ismerem még eléggé.

– **Lehet-e elég tapasztalatot szerezni Magyarországon, főleg egy lánynak?**

– Gondolkodunk azon, hogy édesapámmal kimegyünk Olaszországba egy-két versenyt megnézni. Esetleg tapasztalatcsere céljából elindulok néhányon, de ez még eléggé távol van.

Dobos Sándor

INTERNET ÉS IRODALOM (Petőfi Népe 2001. december 22.)

Informatikai tudás, valamint iroda-lom együtt szerepelt a versenyen. A számítástechnikát az öncélú billentyűnyomogatás helyett kreatív munkára is fel lehet használni. Ezzel a gondolattal indított útjára versenyt középiskolásoknak a kecskeméti Bolyai-gimnázium. Az informatikai felkészültség mellett tavaly történelemből, az idén pedig irodalomból kellett számot adni tudásukról a háromtagú csapatoknak. Olyan internetes weblapot kellett készíteni, amelyen tavaly az államalapítás, az idén pedig Arany János balladái és kora elevenedtek meg. A színvonalas versenyműveket be-nyújtó csapatok legalább 200 munkaórát fordítottak a dolgozatra. A Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megye alkotta dél-alföldi régióból 33 csapat nevezett a vetélkedésre, közülük 10-en vettek részt a döntőn, amelyen már a szélesebb körű tárgyi tudás is szerepet játszott. A versenyt a kiskunfélegyházi Móra Ferenc Gimnázium Anonymus teamje nyerte, megelőzve a bajai III. Béla Gimnázium Pro-TEAM, valamint a házigazdák Mitriónk nevű csapatát. Az első díj egy multimédiás számítógép volt, s további kilenc csapat kapott jutalmat. A következő évre választott téma: Bolyai János élete, munkássága, történelmi kora.

BÓTI JÓZSEF

ŐK MÉG NEM FÉLNEK

A minap épp a 16 születésnapomat ünnepeltem barátommal: Zolival. Megnéztük együtt az általános iskolások idénzáró táncműsorát az utána következő „divatbemutatót” és még sok minden mást.

Megvettük a jegyeket és már helyet is foglaltunk (majdnem lekéstük a nyitányt). Érezhető volt a feszültség a szülők felől és a bizonyítási vágy a csemeték részéről. A hangosbemondó megnyitotta a „fesztivált” és már következett az első csoport. Érdeklődve kezdtem figyelni a kis csetlő-botló elsősöket. Őnekik az egész csak egy jó muri, csak pompa, fény és kavalkád... Következtek az ötödikesek. Ők már tudták, hol voltak s éppen ezért mindent megtettek, hogy a papa büszke legyen őrájuk. Figyeltek minden apró mozdulatra, fürkészték a nézőteret a kíváncsi szempárok között a szülejük személye miatt. Óriási taps, levonulás, szponzorbeolvasás stb.

Apróbb szünet és a következő osztály a hetedik évfolyam. Egy csoportos musicalt adtak elő, de ez most nem volt érdekes. Hát akkor mi? – kérdezhetné bárki. Az arcuk. Olyan arcok, amelyről leolvasható volt az élet. A bizalom mindennel és mindenkivel szemben. A mosoly. Amely arra engedett következtetni, hogy nem tudják még mi vár rájuk. Nem léptek még ki egyedül a faluból. Nem ismerik a csalódást, az igazi csalódást. A tisztaság. Nem rontotta még meg őket sem a szappanoperák sokasága sem az agypusztító diszkó csörömpölés. A reménység. Ők még nem féltek a holnaptól, a visszautasítástól. A hitet. Bízunk magukban, a társaikban. Eltökéltégük még nem szenvedett apróbb karcólást sem. Élvezték, amit csináltak. Háromszori visszatapsolás után levonultak, így utat engedve a következő generáció előadásának. Felvonult a nyolcadik osztály és vele együtt a várakozás, ami hetedik osztály miatt elég felcsigázott hangulatban telt el. Valami diszkózenére próbáltak egyszerűen mozogni. Hülyeséget beszélek nem mozgás, csak vállrángatás volt. A műsor ezekkel a jelenetekkel lezárult. Szórványos taps kísérte a lengedezést, majd a hangosbemondó elköszönt a nézőktől.

A műsor után odamentem a nyolcadikos ismerősömhöz megtudni, valójában mi is történt a színpadon. Cigivel a szájában a következő mondatok hangoztak el:

– Tán nem tetszett valami? A legmenőbb zenére nyomtuk a braket. Apukám, próbálj csak egy ilyen mozgást elsajátítani három hónap alatt.

BRADA HEDVIG

FÉLTELEK

Itt ülök egy cetli felett.
Némán néz a papírszelet.
Azt lesi, hogyan szenvedek.

Elhagytak a vidám rímek
Megsárgultak a régi színek
Kócosak a hajlongó ívek.

Hogyan mondjam most el neked,
Hogy mindig úgy szerettelek,
És most is nagyon féltelek.

Bár lehetnék fény vagy remény,
És szívedet betölthetném.
Tiéd lenne, mi most enyém.

Vagy lennék bár angyal veled,
Aki erősen tartja kezéd
És sötét völgyön átvezet.

Bár lenne szó, rím vagy ének,
Mely elmondhatná, hogyan érzek,
És megmutatná, mitől félek.

(2001-ben végzett a „D” osztályban. Több éven át volt újságunk szerkesztője. Jelenleg a Szegedi Egyetem szociológia szakán elsőéves. Verseit 2002. januárjában küldte el a szerkesztőnek.)

LOMBOS PÉTER

CSAK VAGYOK

Fáj az élet. Az életem. Nincs kiért élnem. Nincs miért élnem. Nincs módom élni. Nincs kit szeretnem. Nincs mit szeretnem. Nincs módom szeretni. Egyedül élek. Haldoklom. Megöl a magány. Megpróbáltam szeretni, de nem ment. Mindketten hibáztunk, ezt belátom, de meg kellett volna bocsátanunk egymásnak. Én nem tudtam neki. Ő nem tudott nekem. Esélyünk már nincs az újrakezdésre. Már csak kesereghetünk.

Kísért a múlt. A múltam. Kísértenek a régi barátok, barátnők arcképei. Rettegek lehunyni a szemem, mert csak őket látom. Ha kilépek az utcára, látnom kell mások boldogságát, boldogtalanságát, örömét, bánatát. Nem érzek semmit. Még szomorúságot sem. Lelkem homoksivatagán néha átsuhan egy homokvihar, de csak átrendezi a buckákat. Újakat hoz létre, átalakítja őket. De semmi sem változik. Képtelen vagyok tiszta szívből nevetni, sírni, örülni, búsulni. Csak vagyok.

VALAKI VÁR...

Ha egyedül érzed magad, jusson eszedbe: „A világon valaki éppen rád vár.”

Soha nem akarj a tanáraid szemében emberré válni, hiszen akkor a követeléseik is emberhez méltóak, és akkor elveszted gyermekkoroed mivoltát, lehetőségeidet.

Csak egy fogaskerek vagy a világegyetemen átcikázó hatalmas erők monoton szalagján, aminek mindig két oldala van. Oda-úton, a csúcson érezheted magad, de visszafelé már lezuhansz a végtelen mélységbe. Örök a körforgás, nem éred meg a szalag leállítását.

Ismerd meg önmagadat, a benned lappangó érzéseket, hogy kitörhess önnönmagad által emelt falak közül a világba.

Hitler sem volt más, mint egy embergyűlölő, nőktől rettegő osztrák törpe, aki ahhoz sem elég bátor, hogy férfiként nézzen szembe aljasságainak következményeivel.

Nincs nemesebb a világon, mint látni egy örökké mosolygós arcon legördülni az első könnyecseppet.

A kőszív feltöréséhez nem kell véső, kalapács, hanem a szívet körülvevő környezet duruzsoló morajlása szükséges, ami által lemorzsolódik a gránit a szívről.

MEDGYESI ERIKA TÚL KÉSŐ

Túl késő bocsánatot kérni
a szavakért,
a tettekért.
Túl késő mentegetőzni.

Túl késő beszélni
az okokról,
a gondolatokról.
Túl késő magyarázkodni.

Túl késő szenvedni
miatta,
miattad.
Túl késő feleszmélni.

Túl késő remélni
egy új életet,
egy új szerelmet.
Túl késő cselekedni.

KEGYED!

Mily boldog!
Hogy ragyog!
Boldog?
Ragyog?

Hisz remeg!
Remeg?
Didereg?
Szeret!
Nevet!
Szeret?
Nevet?
Hisz sír!
Dalokat ír!
Sír?
Ír?
Csak szenved!
Kegyed!

SZÍVEM

Dobog – Sajog
Nyafog – Tátog
Bádog – Vacog
Csillog – Zálog.

NAGY KATALIN M. I.

Miközben verseit olvasgatom...
Nagyon elgondolkodom...
Különös érzés fog el.
 Lehet, hogy valaki figyel?

Verseiből sokat tanultam.
Sokszor elgondolkodtam.
Hirtelen halálfélelmem lett,
 Egy csalódástól még most is szenvedek.

De eszembe jut egy férfiú sorsa,
Mely valódi tragédia.
Egy szörnyű kór támadta meg,
 Mely fölött nem győzhetett.

Versei lelket öntenek belém,
Ami talán egy életre elég.
Talán ettől jobb ember leszek...
 És ezt Neked is köszönhetem.

NYÚL KRISZTINA

MEGÉRI?

Sok helyen hallani, olvasni, esetleg mi is gyakran használjuk ezt a mondatot: „Ahogy a Nagy Könyvben meg van írva.”

Mi áll pontosan abban a Nagy Könyvben? Mire gondolunk, amikor ezt emlegetjük? Az emberiség történetének jelentős állomásaira, helyszíneire, csatákra, felfedezésekre, fejlődésre? Mindenképpen valamilyen eseményre, melyet adatokkal lehet alátámasztani.

Sohasem láttuk azt a híres Nagy Könyvet, de biztosan létezik. Azzal telik el életünk jelentős hányada, hogy így látatlanban is az oldalait fürkésszük, s folyamatosan ismerkedünk vele: Röntgen-sugarak, Korál, Anschluss, Kognitív disszonancia, klónozás, Viéte-formulák, stb.

Nem, arról nem szólnak a tanítások, hogy mit érzett Kolumbusz, amikor felfedezte az Újvilágot, hogy milyen előítéletekkel kellett magának Einsteinnek megküzdenie a származása miatt, és még sorolhatnám. A Nagy Könyvbe ezek sohasem kerülhettek be. Minek?

Elárulok egy titkot! Nem csak ez az egy Nagy Könyv létezik. Van belőle szerte a világon, még nekem is. Mindenkinek. Igaz, nem olyan méretű és jelentőségű, eszmei nagyságát tekintve is kisebb, de minden ember sajátja, s míg az „eredeti” írásába talán soha bele nem szólhat, addig az övét kedve szerint alakíthatja.

Vajon mik állnak az emberek saját könyveiben? Ezt sem tudni. Miért?

Talán azért, mert sokan már abban a pillanatban a szemétre vágják, mielőtt még megtudnák, mi az. Mások számára pedig túl nagy fáradság az írása, inkább más, fontosabb „emberi” dolgokra szánják drága idejüket.

Van, aki mégis ír. Titokban, csendesén. A könyv ennek ellenére csukva marad mások előtt, feltárni nagyon veszélyes. Rejtett, ismeretlen, ijesztő dolgok derülhetnek ki az emberről. Sokakat már az a tudat is megriaszt, hogy mások megtudhatnak róluk valamit. Inkább visszahúzódnak a csigaházukba, a maguk kis szűk, veszélytelen világába.

Élünk szigorúan monoton egymás mellett, gyűjtögetjük az évszámokat, húzzuk a strigulákat, a távolba meredve bámulunk, miközben nem látjuk meg a tőlünk két méterre álló másikat. Küzdünk valamiért, de magunk sem igazán tudjuk miért, a lényeg az, hogy nekünk jó legyen, s írásunk minél inkább hasonlítson az eszményi Nagy Könyvhöz: adatok és tények sokaságából álljon. Az érzéseket, érzelmeket ugyanis kifelejtették belőle, s ha már abban sem található meg, tényleg nincs rájuk semmi szükség – hiszi a mai ember.

Minek beszélgesen valakivel, ha ez alatt az egy óra alatt 5000forintot is megkeres? Ugyan miért hallgassa meg a másikat, amikor őrá sem kíváncsi senki? Miért kell az a fene sok emberi érzés és élmény, amikor nem ezt fogják kérdezni a szakvizsgán, és semmi írásos nyoma nem lesz soha?

Csak előre, előre a hön áhított Nagy Cél felé!!!

Fokozatosan kiirtva az érzelmeket, egy idő után már nem fog gondot okozni saját könyvünk feltárása sem. Nem lesz benne semmi nyugtalanító ballépés, ami veszélyes lehet. Helyette viszont kiüresedett fehér lapokat, vagy semmitmondó száraz adatokat, eseményeket találunk, az emberről pedig semmit sem tudunk.

A kérdés: megéri??

OROSZ ILDIKÓ

ILLÚZIÓ

Mikor rád gondolok, zuhanni kezdek...
Oly tisztának tűnsz.
Egyszerűen elvarázsolsz,
Lényed végzetszerűen magával ragad.
De tudnod kell, nem vagyok olyan, mint a többi lány!

Én nem tudom megjátszani, mint
Akiket eddig ismertél.
Mikor rád gondolok, hirtelen zuhanni kezdek.
Hisz' oly tisztának tűnsz...
El akarlak vinni – haza!

TENGERI DALMA

...
Dob pereg
a szívem
Harci kiáltás
a lelkem
Ágyúzórej

VÁGY

Leszakítanám a csillagokat,
Hogy fényükben arcod lássam.
Megcsókolnám a tüzes Napot,
Hogy még forróbb legyen ajkam.
Szelek szárnyán lovagolnék,
Hogy megmutathassam Neked,
Merre van a boldogság,
Bízd rám magad, s gyere!
Add a kezed, és ne kérdezz,
Csukd be szemed, és csak érezz.
Látni fogod a mennyországot,
Minden vágyam ennyi, Édes!

SCHNELL ILDIKÓ

MI IS A LIMERIK?

Milyen műfajról is van szó? A limerik az értelmiség folklórja, a legangolabb angol lírai műfaj. Sokak szerint az egyetlen tősgyökeres. Jelentőségét a következő idézet jól világítja meg: „**Ha Londonból Shakespeare-t kimerik, / mi marad? A limerick!**”

A nagyközönség szerint három fajtája van: 1. Amelyek a nők jelenlétében is elmondhatók. – 2. Van aztán olyan, amit nők nem hallhatnak, de papi személyek még igen. – 3. S végül az igazi limerik, a trágár, amely nem egyszer még obszcén is.

Az első gyűjtemény 1821-ben jelent meg Tizenhat csodálatos öregasszony története címmel (The History of Sixteen Wonderful Old Women), majd a 19. század végén és a 20. század elején igazi limerikláz tört ki Angliában. Az egyetemeken és egyházi körökben is rákaptak a publikálható, illedelmes limerikre (clear). Még limerikíró versenyeket is hirdettek, hol a kezdő, hol a záró sort adták meg.

A másik típus csak a 20. század második felében kapott nagyobb nyilvánosságot. 1953-ban Párizsban jelent meg 1700 trágár limerik (bawdy), több mint 500 oldalon The Limerick címmel.

A műfaj formai jellemzői: A limerik tipikus verslába anapestus, amit azonban nem tartanak be pontosan, elég az anapestikus lejtés is. A sorok hosszúsága változó (8-10, 5-6). Rímképlete aabba. Az első sor variánsai a következők: „Volt egy úr/nő, lakhelye / úgy hívták...” Ez azt jelenti, hogy az első sor egy személynévre vagy földrajzi névre végződik, s arra rímeltetik a második sort. A kínrím különösen kedvelt. (Bővebben Várady Szabolcsnak, a Holmi c. folyóiratban 2001. novemberében megjelent cikkében.)

Következzék most néhány a magyar limerik mindhárom típusából, bizonyítandó, hogy nem csak az angolok értenek a limerikíráshoz.

(A szerző 1993-tól dolgozik iskolánkban, magyar-német szakos tanár. Előadása, összeállítása elhangzott 2001. december 17-én az Anakreoni c. irodalmi délelőttön (Közreműködött: Rónyai Nóra és Kiss Jenő színművész.)

BOGNÁR RÓBERT

Így szólt az asszonka: „Elemér!
ugorjá le má’ egy elemér!
Ha jó a vibrátor,
nem kellesz..., ámbátor –
ma este mindkettő belefér.”

CSENGERY KRISTÓF

Volt egy elítélt, Marcella.
Szólt: „Hideg ez a szar cella.
Ajánlom, fűtsenek,
különben elmegyek.
Vár rám egy békés parcella.

IMREH ANDRÁS

Élt egy lány, úgy hívták: Ernő.
Nem volt egy kimondott delnő.
Bár a sors mostoha,
jobb későn, mint soha:
sírján ma fű helyett mell nő.

LATOR LÁSZLÓ

Volt egy úr, lakhelye Apostag.
Nők mondták, kit meghág, lapost kap.
Ezért, ha vén ördög,
lik végett sündörgött,
gorombán farkára tapostak.

Van egy úr, egy kópé Cseszneki,
bárkivel nagy kéjjel cseszne ki.
De mikor egy nővel
nem igekötővel
próbált, az azt mondta: ezt neki.

VADÁSZ GÉZA: OPERETT

Szobalány: kötényke, tálca.
Szemérmét nem fedi álca.

Felnéz a karmester:
megáll az orchester,
és égnek mered a pálca.

VARRÓ DÁNIEL

Volt egy úr, lakhelye Párizs,
rászóltak: „Fogyjon le máris.”
Onnantól nem evett
feltéthez köretet,
„Pá krumpli – mondta – és pá, rizs!”

Volt egy úr, lakhelye Mozambik,
fenéken harapták a zombik.
Faggatták: „Nagyon fáj?”
Azt mondta: „Ugyan már.
Eleve is volt már azon lik.”

„SZUROK RÁTOK!” Aranyköpések, elszólások, dolgozathibák¹

- Ottó megadta Melindának az utolsó lökést, mely aztán Bánk tragédiáját is jelentette.
- Buddha Indiában született. Egy gazdag indián király volt az apja, aki miatt elment szegénynek, és ott teljesen lesoványodott.
- „Histéria est magistra vitae.”
- Mikor megláttam Nauszikaát, égbemeredő veszőmet nem bírtam csillapítani. Pallasz Athéne keze volt ebben is. De ő csak állt...
- Amikor Kreón halállal büntette Antigonét, még nem tudta, hogy ő issza meg a levét.
- Szerzetesi regula: engedelmesség a felüljárónak.
- A biedermeier – az valami heverőféleség.
- A legszemélyesebb orvosi igazolás 2001-ből: „Tisztelt Igazolás!”
- Anjou Mária uralkodása idején teljesen összement az ország. Ezt nevezzük nőuralomnak.
- Berzsenyi még 25 éves sem volt, amikor már kiéltnek, elhasználnak érezte magát. Ettől kezdve aztán elégiákat írt.
- Gertrudis hátulról patronálta Ottót.
- Csokonai fülig szerelmes volt egy Lila nőbe.
- Az Úr Jónásnak a tökét szimbólumnak teremtette.
- Az anglikán egyháznak az a lényege, hogy VIII. Henrik nem tudott a feleségének gyereket csinálni.
- Mátyás az udvarban kielégítette a nagykövetek és a felesége igényeit is.
- Ha a Himnusz és a Szózat elhangzik, minden hazai szívben kigyullad egy kis piros lámpa.
- Tökéletlen lószarszámú harcosokból állt Mátyás serege.
- VIII. Henrik azért reformálta meg az egyházat, hogy ő is ihasson a misén.
- Kölcsey olyan tehetséges volt, hogy a Himnuszt még egy szemmel is meg tudta írni.
- Kölcsey - Kálmán nevű öccsének írta a Paralízis c. művét.

¹ Elhangzott az Anakreoni c. rendezvényen. Gyűjtötte: Dr. Kovács István

- A Hajnali szerenád c. vers elemzésekor: ezen az éjszakán nem tudott Kosztolányi aludni, pedig nagyon erőlködött.
- Gömbös Gyulának az arcára volt írva a külpolitikája.
- Bethlen Gábor erdélyi fejedelem egy csomó dolgot fölállított életében, de semmire sem ment vele, hisz nem született gyermeke.
- Vörösmarty nagy bánatában cigánydalokat adott elő irodalmi stílusban.
- Az nem lehetett véletlen, hogy Petőfi épp a pajkos Erzsikét szúrta ki magának, vagy fordítva, miközben a négy ökörrel bandukoltak kézen fogva.
- Zrínyi seregével felégette az eszéki hidat. Aztán nem tudott átkelni.
- A Don-kanyar nevű folyónál 1943-ban megismétlődött a mohácsi csata.
- Az Ódában meg József Attilából csöpög a szerelem.
- Petőfi leghumorosabb műve A terem kalapácsa, amelyet vicces kedvében fabrikált.
- 1944. október 15-én Nyilasi vette át a hatalmat.
- Petőfi Júliájának egy csókkal válaszolt a természet hívó szavára, majd elment.
- A négy ökör szeme bevilágította az egész poros utat.
- Nietzsche gyűlölte a nőket. Ettől jött filozofikus hangulatba.
- Ady egyik legköltőibb verse az Őrizem a szemem.
- Ady felül akart kerekedni Lédán, de kitört rajta a szifilisz.
- Csehov is ráérezett a Három nővérben az orosz dögunalom lényegére.
- A nyelvrendelet nagy ellenállást váltott ki a nemesekben, és a nőkben is.
- Kezdetben az ember a maga képére formálta a szerszámait, pl. a bunkót.
- A reformkor Széchenyi reformációjával kezdődik. A követői lettek a reformátusok.
- A német romantika legnagyobb alakja Hoffmann Eta volt.
- A rizsa melegkedvelő kínai növény.
- Bemnek az a jelentősége, hogy sikerült neki kivenni...
- Iván Iljics életében váratlan fordulatot jelentett halála.
- A lányoktól felizzott férfiasságom az ég felé kapaszkodott.
- A műkénei kor az i. e. XVIII. századra tehető, ekkor került sor Trója bombázására is.
- A görögök sportot űztek a háborúból. Így születtek meg az olimpiai játékok.
- „Hol sírjaink leborulnak, unokáink domborulnak...”
- 1848. március 15-én a Pilvaxban Jókai feltette az i-re a 12 pontot.
- Emberünk kiült a szederfa alá, lába közé vette a káposztás lábast, és evett, és evett. Reggel arra ébredt, hogy meghalt.
- Kolumbusz háromszor indult útnak, de a másodiknál életét vesztette.
- Toldi elhatározta, hogy a nádasból addig nem jön elő, amíg azt a bizonyos nagy dolgát el nem végezte.
- A csiga kétféle: ehető csiga és nem lehet megenni csiga.
- A csinovnyik sötétben végzi a dolgát.
- „Anyámnak érzem, óh Ádám magam...”
- Csokonai felszólítja az Echót, hogy a bérceken verje ki.
- Rozgonyi Piroska láthatóan kidomborította Toldi szerelmét.
- Ottó, a nemzetközi gyilkos, újabb cselfogást hajt végre Melindán.
- Párizsban kötötték meg az ún. triatloni békeszerződést.
- A keresztények csak egy feleséget vehettek el, ezt nevezték monotóniának.
- Bence kiment a kertbe és elvégezte a dolgát.
- Mi a marxizmus? – Egyistenhit.
- Ez a vegyület pedig a cián, amit a KGB-ügynökök gyomorpanaszra szoktak szedni.

- Toldi a csónak felé indult, amikor a csehszlovák bajnok elővette a karját, és majdnem lelőtte Miklóst.
- Az ókorban a szabadokat a rabszolgák elégitették ki.
- Mondj egy nyitott mondatot! – A tanár úr egy...
- József Attila ars potenciája.

VÁLIK RÉKA

AROMATOGRÁFIA

A mai, megpróbáltatásokkal és stresszel teli világban már nemcsak az idősebb korosztályok, hanem a tizenévesek is ki vannak téve számtalan egészségkárosító hatásnak. Nálunk is mindennapos a hajtás, hogy minél jobban megálljuk a helyünket. Általános erőnlétünket javíthatjuk sporttal, egészséges táplálkozással, meditációval, és erre szolgál az AROMATERÁPIA is. De mit is jelent ez?

Az aromás illóolajokat fizikai és szellemi kondícionk javítására használjuk. A terápia alapját képező olajok egyes növényekből különböző eljárásokkal (lepárlás, oldás, áztatás, préselés) előállított, jellegzetes ízű és illatú, szobahőmérsékleten elillanó gyógyhatású folyadékok. Az illatokkal való gyógyítás most éli reneszánszát, de már évezredekkel ezelőtt sz ókori civilizációk (Kína, India, Görögország) is előszeretettel alkalmazták. Kleopátra, pl. magára kent jázmin- és rózsaoilajokkal csábította el Antoniust. Az illóolajokat külsőleg és belsőleg is egyaránt alkalmazhatjuk. A szervezetbe juttathatjuk inhalálással, párologtatással és a fürdővízbe téve. A leghatékonyabb alkalmazási mód pedig a masszázs, mely során a bázisilajokban (mandula-, jojoba-, mogyoró-, avokádóilaj) felhígított olajok a bőrön keresztül felszívódva a véráramba jutnak, és onnan fejtik ki hatásukat az egész testre. Alkalmazható nyugtatóként (13 csepp levendulaolaj, két csepp gerániumolaj, 10 csepp szantálfa, 50 ml növényi olajban) frissítő, izomlazító (10 csepp boróka, 7 csepp levendula, 8 csepp rozmarin, 50 ml növényi olajban) ellenálló képességet növelő masszázsként.

De készíthetünk nyugtató fürdőt is (5 csepp cédrus, 1 csepp rózsaoilaj, 6 csepp levendula). Erre használható még a narancsvirág, az indiai citromfű és a germánium is. Ha viszont egy álmatlanul töltött éjszaka után felfrissülésre vágyunk, tegyük a vízbe 2 csepp muskotályzsályát, 2 csepp rozmaringot. Szellemi kimerültség esetén pár csepp bazsalikomot kell szövetdarabra tenni, és azt belélegezni. Fejfájás esetén a levendulaolajat kell a hátsó nyakizomba, illetve a halántékba dörzsölni. Alkalmazható még a borsmenta is ehhez.

Influenza, nátha kezelésére is lehet használni a gyógyító illatokat, hisz mindegyik rendelkezik fertőtlenítő hatással. Mindkettőre a levendula ajánlott. Nátha esetén 2 csepp kámfort vagy eukaliptuszt kell mézes vízzel bevenni (édesített vízben az olajok jobban hatnak).

A szoba levegőjének frissítésére, fertőtlenítésére párologtathatunk citrom-, citromfű-, kelet-indiai rózsafa- és bergamottos olajokat.

És persze itt van a fiatalok legnagyobb problémája, a pattanásos arcbőr. Ezen is lehet segíteni. Vásonra kámfort, eukaliptuszt és levendulaolajat cseppentsünk, majd ezt hagyjuk az arcon éjszakára. Zsíros bőrre tonikot is készíthetünk. (6 csepp bergamott, 4 csepp levendulaolaj 50 ml ásványvízbe keverve.

Az olajok segítségével testápoló és parfüm is készíthető. Elsősorban rózsaoilajból, mely az egyik legfinomabb illat, a parfümök fontos alapanyaga. Testápolónak 50 ml mandulaolajba tegyük 20 csepp rózsaoilajat és 5 ml jojobaolajat. Parfümökhöz nehéz (nehezen elillanó) olajokat használjunk.

Hát ennyit az illóolajokról. Persze ezeken kívül még számos aroma létezik. A most leírtak csak rövid ízelítőül szolgáltak.

